

פרק ז': הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2025

השם 23. פרק זה ייקרא "חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2025, התשפ"ה-2024".

ד ב ר י ה ס ב ר

שחלה לגביו חובה לפי הסכם או נוהג לעדכן את מחיר יום ההבראה בשנת 2025 נדרש להעביר, כחלק מסכום ההשתתפות, את הסכום המשקף את הסכום שנחסך לו בשל הקפאת מחיר יום ההבראה לעובד בהתאם לסעיף 2 לחוק המוצע בתוספת תשלומי החובה כהגדרתם שם, אשר משקפים את הסכומים שהמעסיק היה נדרש להוציא אלמלא הוראות ההקפאה בחוק המוצע.

מובהר כי בהתאם להבנות שהתגבשו מול ההסתדרות הכללית, ההקפאה וההפחתה של מחיר יום הבראה המוצעות לגבי כלל העובדים במשק כמפורט בחוק המוצע, באות נוסף על הפחתה מהמשכורת של העובדים המועסקים אצל מעסיקים ציבוריים כמפורט בהצעת חוק המפורסמת במקביל לחוק מוצע זה. כמו כן, ההקפאה וההפחתה של מחיר יום הבראה מוצעות לגבי נושאי משרה ברשויות השלטון נוסף על הקפאת השכר המפורטת בהצעת חוק שפורסמה במקביל לחוק מוצע זה, בהצעת החלטת משכורת נשיא המדינה שתונח על שולחן ועדת הכספים של הכנסת, ובהחלטת ממשלה מס' 2267 מיום כ"ט בתשרי התשפ"ה (31 באוקטובר 2024) לעניינם של נגיד בנק ישראל ומשנהו ורב עיה.

יצוין כי אין זו הפעם הראשונה שבשל קושי כלכלי משמעותי, מגובש הסכם עם ההסתדרות הכללית. כך למשל סוכם בעבר עם ההסתדרות הכללית על הפחתת שכר לגבי התקופה שמיום כ"ז באדר א' התשס"ג (1 במרץ 2003) עד יום כ"א באייר התשס"ה (30 ביוני 2005), וזאת במסגרת הסכם קיבוצי לעידוד הצמיחה במשק. כך הוסכם גם עם הסתדרות המורים. לגבי ארגוני עובדים אחרים – חוק התוכנית הכלכלית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003, קבע לגבי עובדים במגזר הציבורי, כי אם לא חל לגביהם הסכם קיבוצי בדבר הפחתת שכר, יחולו לגביהם הוראות ההסכם לעידוד הצמיחה שנחתם עם ההסתדרות הכללית.

כמו כן ראו לעניין זה, בג"ץ 7557/03 ארגון סגל המחקר נ' ממשלת ישראל (נבו), 31.12.2003 ששם העלה ארגון סגל המחקר במשרד הביטחון, ברפא"ל ובמשרד ראש הממשלה טענות כנגד חוקיותו של חוק התוכנית הכלכלית להבראת ישראל ובית המשפט דחה את העתירה. כמו כן ראו לעניין זה ס"ק (ארצי) 7/03 ארגון המורים בבתי הספר העל-יסודיים בסמינרים ובמכללות – מדינת ישראל (נבו), 29.9.2005 אשר אימץ את הגישה האמורה בעניינו של בג"ץ 7557/03 וכך צוין בו:

"... בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, משדובר בתכנית כלכלית כלל משקית לגביה נוהל משא ומתן עם ההסתדרות, אין לומר כי השינוי נעשה ללא משא ומתן והסכמה כלל ועיקר דברים אלה יפים גם להליך דנא."

סעיפים בפרק ז' להצעת חוק זו, מוצעת מתכונת היוצרת 23 ו-24 דבר חקיקה עצמאי ולפיה הסעיף הראשון בפרק זה (סעיף 23) יקים את החוק החדש שיווצר – חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2025, התשפ"ה-2024 (בפרק זה – החוק המוצע), והסעיף השני (סעיף 24) מביא את נוסח החוק המוצע כדבר חקיקה נפרד.

כללי כחלק מההכנות לתקציב המדינה לשנת 2025 ובמסגרת גיבוש התוכנית הכלכלית שמטרתה לאפשר התמודדות עם ההשלכות של המצב הכלכלי עקב ההתרחשויות מאז 7 באוקטובר 2023 ומצב הלחימה שבו נמצאת מדינת ישראל, גובשו הבנות בין שר האוצר ובין יושב ראש הסתדרות העובדים הכללית החדשה (להלן – ההסתדרות הכללית) על השתתפות העובדים שתשמש למימון חלק מצעדי הממשלה למתן הטבות לחיילי המילואים. בהמשך להבנות האמורות, נחתמו ביום כ"ד בחשוון התשפ"ה (25 בנובמבר 2024) בין המדינה ומעסיקים נוספים לבין ההסתדרות הכללית, שני הסכמים קיבוציים מיוחדים, שבהם עוגנו הסכמות הצדדים על השתתפות העובדים שעליהם חלים ההסכמים האמורים. אחד מהסכמים אלה עוסק כאמור בהקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2025 (להלן – הסכם הפחתת הבראה 2025). ההסכמות שעוגנו כאמור בעניין רכיב דמי הבראה, מתייחסות להפחתה של מחיר יום הבראה מכל עובד שעליו חל הסכם ההבראה 2025 כאמור בסעיף 12(ב) לחוק המוצע, ואשר יהיה זכאי לדמי הבראה בשנת 2025, וכן להקפאת מחיר יום הבראה בשנת 2025, כך שמחיר יום הבראה לעובד בשנת 2025 יהיה זהה למחיר יום ההבראה בשנת 2024, והכול כפי שפורט בהסכם הפחתת הבראה 2025.

לפי המוצע, ההסדר האמור הקובע הקפאה והפחתה של דמי הבראה, יחול על כלל העובדים במשק הזכאים לדמי הבראה בשנת 2025, למעט עובד המועסק על ידי יחיד שלא במסגרת עסק או משלח יד, ובכלל זה עובדי משק בית כפי שיפורט להלן.

סכום ההשתתפות כפי שמוגדר בחוק המוצע, יועבר לאוצר המדינה. מנגנון העברת התשלום האמור על ידי המעסיקים יהיה באמצעות העברתו לפקיד השומה כאילו היה מס שנוכה במקור.

סכום ההשתתפות האמור, כולל את מחיר יום הבראה שחושב לגבי כל עובד (הסכום שיש להפחית מדמי הבראה), וכן תשלומים שהמעסיק היה נדרש להוציא אלמלא ההפחתה של מחיר יום ההבראה, ובכלל זה תשלומי ביטוח לאומי, מס בריאות, מס שכר לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, ולגבי מעסיק שמעביר תשלומים לקרן השתלמות – הסכום שהיה מעביר לקרן בשל מחיר יום ההבראה שהופחת לעובד (כהגדרתם בחוק המוצע – תשלומי החובה). כמו כן, מעסיק

“דמי הבראה” – דמי הבראה, קצובת הבראה או תשלום אחר דומה במהותו, אף אם כינויו שונה, המשולמים לעובד על פי דין, הסכם או נוהג, או מימון נופש או הטבה אחרת בעין הניתנים במקום תשלומים כאמור;

“הסכם” – הסכם קיבוצי, צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, הסדר קיבוצי לרבות הסדר חדי-צדדי, הוראות מינהל, או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי”ט-1959²⁷;

“הסכם קיבוצי” – הסכם קיבוצי כללי או הסכם קיבוצי מיוחד כמשמעותם בחוק הסכמים קיבוציים;

דברי הסבר

נוסף על כך, לגבי השנים 2009 ו-2010 נחתם הסכם קיבוצי בין המעסיקים בשירות הציבורי ובין ההסתדרות הכללית, בדבר הפחתת מחצית דמי הבראה המשולמים בשנים אלה. לגבי עובדים אשר לגביהם לא חל ההסכם האמור קבע החוק לתשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנים 2009 ו-2010 (הוראת שעה), התשס”ט-2009 (להלן – חוק לתשלום חלקי של דמי הבראה 2009), כברירת מחדל, הסדר דומה לזה שנקבע בהסכם הקיבוצי עם ההסתדרות הכללית. בהמשך בוטלה הפחתת דמי הבראה לשנת 2010 בחוק לביטול תשלום חלקי של דמי הבראה בשירות הציבורי בשנת 2010 (הוראת שעה), התשע”א-2011, לאור הסכמה בין המדינה להסתדרות הכללית, שבאה לידי ביטוי בהסכם הקיבוצי (מסגרת) שנחתם ביום ז’ בשבט התשע”א (12 בינואר 2011), שגובש בויקה לשיפור יחסי במצב הכלכלי של המשק הישראלי והסתמנות ניצנים ראשוניים של צמיחה באותה עת לעומת המצב ששרר כאשר חוקק החוק שקבע את התשלום החלקי של דמי הבראה.

כמו כן, על רקע המשבר הפיסקלי בשנת 2013, הסכימו שר האוצר ויושב ראש ההסתדרות הכללית על דחיית מועד הזכאות לפעימה האחרונה של התוספת שנקבעה בהסכם הקיבוצי (מסגרת) מיום ו’ בשבט התשע”א (11 בינואר 2011), כפי שתוקן ביום ח’ בניסן התשע”א (12 באפריל 2011), והסכמה זו עוגנה בהסכם קיבוצי בין המדינה ובין ההסתדרות הכללית. משמעותו הכלכלית של ההסכם הקיבוצי הייתה צמצום הוצאות השכר בשיעור של 0.9324% מהבסיס הקובע כהגדרתו בחוק להשתתפותם של העובדים, נושאי המשרה ובעלי תפקיד אחרים בשירות הציבורי, בצעדים לייצוב המצב הפיסקאלי במדינה במהלך השנים 2013 ו-2014 (הוראת שעה), התשע”ג-2013 (להלן – חוק ההשתתפות 2013). על פי חוק ההשתתפות 2013, על עובדים במגזר הציבורי, אשר עליהם לא חל ההסכם קיבוצי שאושר בהתאם להוראות החוק, בין בשל כך שארגוני עובדים אחרים לא הגיעו להסכמה עם המדינה או עם מעסיקים אחרים במגזר הציבורי, ובין בשל כך שתנאי העסקתם לא הוסדרו בהסכמים קיבוציים, חל ההסדר שנקבע בחוק ההשתתפות 2013.

נוסף על כך, על רקע המצב ששרר בעקבות מתקפת הטורף הרצחנית שהתרחשה ביום כ”ב בתשרי התשפ”ד (7 באוקטובר 2023), וגיוס המילואים הרחב, אשר היה בעל השפעה חסרת תקדים על הכלכלה הישראלית הן בטווח הקצר והן בטווח הרחוק יותר, מבחינת הצמיחה, הפגיעה בהכנסות המדינה והגדלת הוצאותיה, אשר הובילו לעלייה ניכרת בגירעון הממשלתי לגבי שנת 2024, התחייב ביצועם של צעדים מאזנים, ותיעדוף מחדש של הוצאות המדינה.

על רקע האמור, גובשו הבנות בין יושב ראש ההסתדרות הכללית ובין שר האוצר ובימים י”ג בשבט התשפ”ד (23 בינואר 2024) נחתם בין המדינה ומעסיקים נוספים לבין ההסתדרות הכללית, הסכם קיבוצי מיוחד, ובו הוסכם על השתתפות העובדים שעליהם חל ההסכם הקיבוצי, בהוצאות בשל המלחמה. על פי הקבוע בהסכם, השתתפות העובדים כאמור תהיה במימון חלק מצעדי הממשלה למתן הטבות לחיילי המילואים, וזאת באמצעות רכיב דמי הבראה, אשר משולם למרבית העובדים במשק כתשלום שנתי (להלן – הסכם הפחתת הבראה 2024). ההסכמה האמורה מתייחסת להפחתה של מחיר יום הבראה מכל עובד שעליו חל ההסכם הקיבוצי ואשר זכאי לדמי הבראה בשנת 2024, וכן להקפאת מחיר יום הבראה בשנת 2024, כך שמחיר יום הבראה לעובד בשנת 2024 יהיה זהה למחיר יום הבראה בשנת 2023, והכול כמפורט בהסכם הפחתת הבראה 2024. בהמשך לאמור, ועל רקע ההסכם הקיבוצי האמור נחקק חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ”ד-2024 (להלן – חוק הפחתת הבראה 2024).

סעיף 1 לחוק המוצע

מוצעות הגדרות למונחים שנעשה בהם שימוש בחוק המוצע, ובכלל זה הגדרות אלה:

להגדרה “הסכם” – הגדרה זו חוזרת בחוק המוצע כמה פעמים ומוצעת לה הגדרה רחבה אשר כוללת הסכם קיבוצי, צו הרחבה כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, הסדר קיבוצי או אישי לרבות הסדר חדי-צדדי, הוראות מינהל, או חוזה עבודה אישי לרבות חוזה מיוחד לפי סעיף 40 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי”ט-1959.

²⁷ ס”ח התשי”ט, עמ’ 86.

“חובת עדכון” – חובה, לפי התחייבות בהסכם או לפי נוהג, לעדכן בשנת 2025 את הסכום של יום הבראה אחד שלפיו מחשבים לעובד את דמי הבראה בשנת 2025, אשר הייתה חלה אלמלא הוראות סעיף 2;

“חוק הביטוח הלאומי” – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ”ה-1995²⁸;

“חוק גמלאות לראש רשות” – חוק הרשויות המקומיות (גמלאות לראש רשות וסגניו), התשל”ז-1977²⁹;

“חוק הסכמים קיבוציים” – חוק הסכמים קיבוציים, התשי”ז-1957³⁰;

“חוק יסודות התקציב” – חוק יסודות התקציב, התשמ”ה-1985³¹;

“חוק הפיקוח על קופות גמל” – חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס”ה-2005³²;

“חוק שירותי הדת היהודיים” – חוק שירותי הדת היהודיים [נוסח משולב], התשל”א-1971³³;

“מחיר יום הבראה” – כמפורט להלן, לפי העניין;

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם להוראות הסכמים קיבוציים החלים בשירות המדינה – על 471.4 שקלים חדשים. סכומים אלה כאמור משמשים כבסיס לחישוב דמי הבראה לעובד בשנת 2025. ככלל, כדי לקבוע את מחיר יום הבראה המשמש לצורך חישוב דמי הבראה לכל עובד שזכאי לדמי הבראה, יש להכפיל את הבסיס האמור בחלקיות המשרה של העובד באותה שנה – כלומר היקף משרתו ביחס למשרה מלאה, וכן בחלקיות העסקתו באותה שנה – כלומר תקופת העסקתו בשנת 2025 ביחס לשנה מלאה (או בשתייהן אם העובד הועסק גם בחלקיות משרה וגם בחלק מהשנה). בשונה מההגדרה הקבועה בחוק הפחתת הבראה 2024, מוצע לקבוע כי מחיר יום הבראה לפי החוק המוצע, לא יפחת בכל מקרה מסכום של 418 שקלים חדשים (מחיר יום הבראה לפי צו ההרחבה), ולא יעלה על סכום של 471.4 שקלים חדשים. מובהר כי “הרצפה” (418) ו”התקרה” (471.4) של ההגדרה “מחיר יום הבראה” בחוק המוצע, יחולו באופן יחסי לגבי עובדים שיועסקו בחלקיות משרה בשנת 2025 ולגבי עובדים שיועסקו בחלקיות העסקה בשנת 2025 – למשל מחיר יום הבראה לעובד אשר יועסק ב-50% משרה ובכל שנת 2025, לא יפחת מ-214 שקלים חדשים ולא יעלה על 235.7 שקלים חדשים.

להגדרה “חובת עדכון” – ישנם מעסיקים אשר קיימת להם חובה לפי הסכם כהגדרתו בחוק המוצע או לפי נוהג שחל במקום העבודה, לעדכן בשנת 2025 את מחיר יום הבראה המשמש כבסיס לחישוב דמי הבראה לעובד. בסעיף 2 מוצע לקבוע הוראה המתגברת על כל הסכם כהגדרתו בחוק המוצע בנושא זה או נוהג. ההגדרה המוצעת משמשת להבחנה בין מעסיקים אשר קיימת להם חובת עדכון כאמור והיו נדרשים לעדכן את מחיר יום הבראה אלמלא הוראות סעיף 2 לחוק המוצע, ובין מעסיקים אשר לא קיימת להם חובת עדכון כאמור. ההבחנה רלוונטית לעניין ההגדרה “סכום ההשתתפות”.

להגדרה “מחיר יום הבראה” – מחיר יום הבראה אחד, לפי הצעת החוק שווה למחיר יום הבראה שלפיו מחשב המעסיק את דמי הבראה המגיעים לעובד לפי כל דין או הסכם בשנת 2025. כך למשל, לפי צו הרחבה בדבר השתתפות המעסיק בהוצאות הבראה ונופש לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי”ז-1957, מיום כ”ה באלול התשפ”ג (11 בספטמבר 2023) (להלן – צו ההרחבה), גובה השתתפות המעסיק בהוצאות הבראה ונופש של עובדיו לכל יום הבראה עומד בשנת 2023, בשנת 2024 ובשנת 2025, על 418 שקלים חדשים, ולגבי עובדים ששכרם משתלם

²⁸ ס”ח התשנ”ה, עמ’ 210.

²⁹ ס”ח התשל”ז, עמ’ 77.

³⁰ ס”ח התשי”ז, עמ’ 63.

³¹ ס”ח התשמ”ה, עמ’ 60.

³² ס”ח התשס”ה, עמ’ 889.

³³ ס”ח התשל”א, עמ’ 130.

(1) לעניין עובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום שנתי – הסכום של יום הבראה אחד שלפיו מחושבים לגביו דמי הבראה המשולמים בשנת 2025, בהתאם להוראות סעיף 2, אך לא פחות מסך של 418 שקלים חדשים ולא יותר מסך של 471.4 שקלים חדשים; ואולם –

(א) אם העובד הועסק במשרה חלקית – יוכפל הסכום האמור בחלקיות המשרה; לעניין זה, חלקיות המשרה לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעתי תחושב כמנה המתקבלת בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ-1:

מספר שעות העבודה החודשיות שבעדן מחושבים לעובד דמי הבראה בתקופה שבעדה הם מחושבים	
מספר שעות העבודה	מספר חודשי
× החודשיות במשרה	העבודה בתקופה
מלאה כנהוג במקום עבודתו;	שבעדה מחושבים לו דמי הבראה

(ב) אם העובד הועסק בחלק מהתקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025 – יוכפל הסכום האמור בחלקיות ההעסקה באותה תקופה;

(ג) אם מתקיים בעובד האמור בפסקאות משנה (א) ו-(ב), יוכפל הסכום בהתאם להוראות שתי הפסקאות כאמור;

דברי הסבר

של 471.4 שקלים חדשים, בחלקיות משרתו בשנת 2025 (אם לא הועסק במשרה מלאה במשך כל השנה) ובחלקיות העסקתו באותה שנה (אם לא הועסק במשך כל שנת 2025) (או בשתייהן, אם העובד הועסק גם בחלקיות משרה בשנת 2025 וגם בחלק מהשנה האמורה). כך למשל לגבי עובד בשירות המדינה אשר מחירי יום הבראה שלפיו מחושבים לגביו דמי הבראה המשולמים בשנת 2025 הוא 471.4 שקלים חדשים והועסק בחצי משרה במשך מחצית שנת 2025, מחירי יום הבראה לפי פסקה (1) יהיה 117.85 שקלים חדשים (בהתאם לחישוב הזה: $471.4 * \frac{1}{2} * \frac{1}{2} = 117.85$ שקלים חדשים).

לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעתי מוצע לחשב את חלקיות המשרה כמנה המתקבלת מהנוסחה המוצעת בסעיף קטן (א), ותוצאת המנה לא תהיה גבוהה מ-1 (המסמל חלקיות משרה מלאה). נוסחה דומה קיימת גם בחוק הפחתת הבראה 2024:

ההגדרה "מחיר יום הבראה" משמשת בחוק המוצע הן לעניין חישוב הפחתה מהעובד במועד תשלום דמי הבראה כאמור בסעיף 3 המוצע והן לעניין חישוב "סכום ההשתתפות" שעל המעסיק להעביר לפקיד השומה. כיוון שכך, ובשל השונות באופן תשלום דמי הבראה על פני השנה, אשר יש בו כדי להשפיע על הפחתה הנדרשת לפי החוק המוצע, במועד התשלום שבו היא נדרשת (מועד תשלום דמי הבראה), מוצע לקבוע בפסקאות (1) עד (4) להגדרה, הוראות כיצד יחושב "מחיר יום הבראה" לעובדים אשר דמי הבראה משולמים להם בתשלומים שונים במהלך השנה כפי שיפורט להלן:

לפסקה (1) – מוצע כי מחיר יום הבראה לעובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום שנתי יהיה המכפלה של מחיר יום הבראה שלפיו מחושבים לגביו דמי הבראה המשולמים בשנת 2025 אך לא פחות מסך של 418 שקלים חדשים (מחיר יום הבראה לפי צו ההרחבה) ולא יותר מסך

(2) לעניין עובד שדמי ההבראה משולמים לו כתשלום חודשי – הסכום של יום הבראה אחד שלפיו מחושבים לגביו דמי ההבראה המשולמים בשנת 2025, בהתאם להוראות סעיף 2, אך לא פחות מסך של 418 שקלים חדשים ולא יותר מסך של 471.4 שקלים חדשים, כשהוא מחולק ב־12, ואם הוא הועסק במשרה חלקית – תוכפל המנה המתקבלת כאמור בחלקיות המשרה; לעניין זה, חלקיות המשרה לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעתי תחושב כמנה המתקבלת מהנוסחה שלהלן, ולא יותר מ־1:

מספר שעות העבודה החודשיות שבעדן מחושבים לעובד דמי הבראה באותו חודש

מספר שעות העבודה החודשיות במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתו;

(3) לעניין עובד שדמי ההבראה משולמים לו מדי תקופה שאינה כאמור בפסקאות (1) או (2) – מחיר יום הבראה המחושב כאמור בפסקה (2) בהתאמות המתחייבות ממשך התקופה;

ד ב ר י ה ס ב ר

שעות עבודה בפועל אשר באות בחישוב דמי ההבראה כגון שעות חופשה שנתית), במספר שעות העבודה החודשיות במשרה מלאה כנהוג במקום עבודתו של העובד. הכוונה היא למספר השעות החודשיות אשר מהוות "משרה מלאה" כנהוג באותו מקום עבודה ביחס לתפקיד או לתחום עיסוק דומה לזה שבו מועסק העובד. יצוין כי הביטוי "במשרה מלאה, כנהוג במקום עבודתו" מופיע לדוגמה בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987. הכלל המוצע לגבי עובד שעתי מבוסס גם על ההסכמות לעניין זה בהסכם ההשתתפות שקדם לחוק הפחתת הבראה 2024 והופיע גם בחוק האמור;

לפסקה (3) – בפסקה זו מוצע לקבוע כי מחיר יום הבראה לעובד שדמי ההבראה משולמים לו מדי תקופה שאינה שנתית או חודשית, יחושב באופן דומה לאופן שבו מחשבים את מחיר יום הבראה לפי פסקאות (1) ו־(2) בהתאמות המתחייבות מאורך התקופה. כך למשל, במקרה שבו דמי ההבראה משולמים לעובד מדי רבעון, יש לחלק את מחיר יום הבראה שלפיו מחושבים לגבי העובד דמי ההבראה המשולמים בשנת 2025 (אך לא פחות מסך של 418 שקלים חדשים ולא יותר מסך של 471.4 שקלים חדשים), ב־4 (במקום ב־12), כדי להגיע לבסיס שישמש לחישוב "מחיר יום הבראה הרבעוני" אשר יוכפל בחלקיות המשרה של העובד ברבעון הרלוונטי;

לפסקה (2) – מוצע כי מחיר יום הבראה לעובד שדמי ההבראה משולמים לו כתשלום חודשי יהיה מחיר יום הבראה של עובד כאמור בפסקה (1) המוצעת, אך כיוון שדמי ההבראה משולמים לעובד מדי חודש, כדי לקבוע את מחיר יום הבראה שלפיו תבוצע ההפחתה, מוצע לחלק את מחיר יום הבראה שלפיו מחושבים לגביו דמי ההבראה המשולמים בשנת 2025 ב־12, כדי להגיע לבסיס שישמש לחישוב "מחיר יום הבראה החודשי". כאמור לעיל, כדי לקבוע את מחיר יום הבראה לעובד כאמור, יש להכפיל את מחיר יום הבראה שלפיו מחושבים לגביו דמי ההבראה המשולמים בשנת 2025 (אך לא פחות מסך של 418 שקלים חדשים ולא יותר מסך של 471.4 שקלים חדשים), בחלקיות משרתו של העובד באותו החודש. כיוון שדמי ההבראה משולמים לעובד כאמור מדי חודש, אין צורך לכפול את מחיר יום הבראה בחלקיות העסקתו של העובד בשנת 2025 (שכן בחודשים שלא יועסק ממילא לא יקבל תשלום כאמור).

לגבי עובד ששכרו משתלם על בסיס שעתי מוצע כי לצורך חישוב מחיר יום הבראה החל לגביו, חלקיות משרתו תחושב כמנה המתקבלת מחלוקת שעות העבודה החודשיות שבעדן מחושבים לו דמי ההבראה באותו חודש (אשר כוללות את שעות העבודה בפועל וכן שעות שאינן

(4) לעניין עובד שממומן לו נופש או ניתנת לו הטבה אחרת בעין, במקום תשלום דמי הבראה בשנת 2025 – סכום השווה למנה המתקבלת מחלוקת השווי הכולל של ההטבה האמורה שהייתה נזקפת לעובד לעניין מס הכנסה אלמלא הוראות חוק זה, במספר ימי הבראה שלהם היה זכאי העובד בשנת 2025, לפי הנהוג במקום עבודתו, אילו היו משולמים לו דמי הבראה ואלמלא הוראות חוק זה, אך לא פחות מסך של 418 שקלים חדשים ולא יותר מסך של 471.4 שקלים חדשים לעובד במשרה מלאה שהועסק בכל התקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025;

(5) לעניין עובד בהפחתה חלקית – מחצית מהסכום לפי פסקה מהפסקאות (1) עד (4), החלה לגביו לפי העניין;

”מעסיק ציבורי” – כל אחד מאלה:

- (1) המדינה;
- (2) גוף מתוקצב כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;
- (3) תאגיד בריאות כהגדרתו בסעיף 21 לחוק יסודות התקציב;

ד ב ר י ה ס ב ר

לפסקה (4) – בפסקה זו מוצעת נוסחה לחישוב מחיר יום הבראה לעובד שממומן לו נופש או שניתנת לו הטבה אחרת בעין במקום תשלום דמי הבראה בשנת 2025. כדי לקבוע מהו מחיר יום הבראה לעובד כאמור, מוצע לחלק את שווי ההטבה הכוללת הניתנת לעובד במקום תשלום דמי הבראה, במספר ימי הבראה שלהם היה זכאי העובד בשנת 2025 לפי הנהוג במקום עבודתו, אילו היו משולמים לו דמי הבראה. המנה המתקבלת מהחילוק האמור מביאה למחיר יום הבראה (והיא כבר כוללת את חלקיות המשרה של העובד בשנת 2025 ואת חלקיות העסקתו בשנה האמורה), ולא מהווה הפחתה במספר ימי הבראה שלהם זכאי העובד בשנת 2025. ואולם בשים לב לכך שמחיר יום הבראה לעובד במשרה מלאה שהועסק במשך כל התקופה שבעדה משולמים דמי הבראה בשנת 2025 לא יפחת מסך של 418 שקלים חדשים ולא יעלה על 471.4 שקלים חדשים, הרי כדי לוודא שמחיר יום הבראה לעובד שקיבל הטבה בעין לא יהיה גבוה או נמוך מזה שמחושב לעובד שלא קיבל את דמי הבראה בעין, על המעסיק לחשב את מחיר יום הבראה בעבור העובד באופן יחסי לחלקיות משרתו בתקופה שבעדה משולמים דמי הבראה בשנת 2025 וגם לחלקיות העסקתו בתקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025. כך למשל, עובד אשר הועסק ב-50% משרה בתקופה שבעדה מחושבים בעבורו דמי הבראה וב-50% מהתקופה כאמור, מחיר יום הבראה שלו לא יעלה על 117.85 שקלים חדשים (471.4*75%*50%), ולא ירד מ-104.5 שקלים חדשים (418*50%*50%).

לפסקה (5) – בפסקה זו מוצע כי חישוב מחיר יום הבראה לעובד בהפחתה חלקית יהיה מחצית מהסכום לפי פסקה מהפסקאות (1) עד (4), החלה לגביו לפי העניין. הוראה דומה קיימת בחוק הפחתת הבראה 2024.

לפסקה (4) – בפסקה זו מוצעת נוסחה לחישוב מחיר יום הבראה לעובד שממומן לו נופש או שניתנת לו הטבה אחרת בעין במקום תשלום דמי הבראה בשנת 2025. כדי לקבוע מהו מחיר יום הבראה לעובד כאמור, מוצע לחלק את שווי ההטבה הכוללת הניתנת לעובד במקום תשלום דמי הבראה, במספר ימי הבראה שלהם היה זכאי העובד בשנת 2025 לפי הנהוג במקום עבודתו, אילו היו משולמים לו דמי הבראה. המנה המתקבלת מהחילוק האמור מביאה למחיר יום הבראה (והיא כבר כוללת את חלקיות המשרה של העובד בשנת 2025 ואת חלקיות העסקתו בשנה האמורה), ולא מהווה הפחתה במספר ימי הבראה שלהם זכאי העובד בשנת 2025. ואולם בשים לב לכך שמחיר יום הבראה לעובד במשרה מלאה שהועסק במשך כל התקופה שבעדה משולמים דמי הבראה בשנת 2025 לא יפחת מסך של 418 שקלים חדשים ולא יעלה על 471.4 שקלים חדשים, הרי כדי לוודא שמחיר יום הבראה לעובד שקיבל הטבה בעין לא יהיה גבוה או נמוך מזה שמחושב לעובד שלא קיבל את דמי הבראה בעין, על המעסיק לחשב את מחיר יום הבראה בעבור העובד באופן יחסי לחלקיות משרתו בתקופה שבעדה משולמים דמי הבראה בשנת 2025 וגם לחלקיות העסקתו בתקופה שבעדה משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025. כך למשל, עובד אשר הועסק ב-50% משרה בתקופה שבעדה מחושבים בעבורו דמי הבראה וב-50% מהתקופה כאמור, מחיר יום הבראה שלו לא יעלה על 117.85 שקלים חדשים (471.4*75%*50%), ולא ירד מ-104.5 שקלים חדשים (418*50%*50%).

(4) גוף נתמך כהגדרתו בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב;
"משכורת" – הכנסת עבודה כמשמעותה בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה³⁴;
"נושא משרה" – כל אחד מאלה:

- (1) כל אחד מהמנויים בתוספת לחוק גמלאות לנושאי משרה ברשויות השלטון, התשכ"ט-1969³⁵;
- (2) ראש רשות כהגדרתו בחוק גמלאות לראש רשות;
- (3) ראש מועצה דתית אשר חל עליו חוק גמלאות לראש רשות, לפי הוראת סעיף 14 לחוק שירותי הדת היהודיים;
- (4) רב עיר כמשמעותו בסעיף 15(א)(2) לחוק שירותי הדת היהודיים;
- (5) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש העירייה והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 145 לפקודת העיריות³⁶;
- (6) יושב ראש ועדה למילוי תפקידי ראש המועצה המקומית והמועצה וסגנו, כאמור בסעיף 41 לפקודת המועצות המקומיות³⁷;
- (7) ממונה בעל סמכות הכרעה שמונה לפי סעיף 6(ב2) לחוק שירותי הדת היהודיים, וכן יושב ראש ועדה ממונה שמונה לפי סעיף 10(ג) לחוק האמור;
"סכום ההשתתפות" – הסכום הכולל של כל אלה:
(1) מחיר יום הבראה החל לגבי העובד;

ד ב ר י ה ס ב ר

שפורסמה במקביל לחוק זה ובנוסף להחלטות לגבי שכר נשיא המדינה, נגיד בנק ישראל ומשנהו ורב עיר.

להגדרה "סכום ההשתתפות" – סכום ההשתתפות מורכב משלושה חלקים: החלק הראשון הוא מחיר יום הבראה החל לגבי העובד, בהתאם להגדרתו בסעיף ההגדרות לחוק המוצע. החלק השני, מורכב מתשלומי החובה כהגדרתם, ובכלל זה תשלומי ביטוח לאומי, או מס שכר לפי חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, ולגבי מעסיק שמעביר תשלומים לקרן השתלמות, הסכום שהיה מעביר לקרן בשל מחיר יום הבראה שהופחת. אלה משקפים סכומים שהמעסיק היה נדרש להוציאם אלמלא הוראות החוק המוצע בדבר הפחתת מחיר יום הבראה החל לגבי העובד. החלק השלישי נוגע למעסיק שחלה לגביו חובת עדכון. חלק זה, משקף את הסכום שנחסך למעסיק בשל הקפאת מחיר יום הבראה בהתאם לסעיף 2 לחוק המוצע בתוספת

להגדרה "נושא משרה" – בהגדרה זו מוצע לכלול את נושאי המשרה ברשויות השלטון: נשיא המדינה, ראש הממשלה, שרים וחברי כנסת, שהם נבחרים ציבור העומדים "בראש המחנה", ובעלי תפקידים נוספים, כמפורט בהגדרה. לחלק מנושאי משרה אלה משולמים דמי הבראה בשנת 2025, ולפיכך מוצע, כמפורט בסעיף 9 המוצע, שהוראות החוק המוצע בעניין הפחתה והקפאה של דמי הבראה יחולו לגביהם בדומה לאופן שבו הן חלות לגבי עובדים אחרים, על אף שלא מתקיימים עימם יחסי עבודה. לגבי נושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025 מוצע לקבוע הפחתה דומה משכרו כמפורט בסעיף 9 המוצע. זאת על רקע תפקידם הייצוגי של נושאי משרה המצדיק את ההשתתפותם בנטל המימון יחד עם כלל העובדים במשק. יצוין כי ההפחתה לפי החוק המוצע תיעשה במקביל להקפאת שכרם בהתאם להצעת חוק

³⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

³⁵ ס"ח התשכ"ט, עמ' 98.

³⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

³⁷ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 9, עמ' 256.

(2) תשלומי חובה שעל מעסיק לשלם לפי חוק הביטוח הלאומי או חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975⁵⁸, ולגבי מעסיק שמעביר תשלומים לקרן השתלמות – גם הסכום שעליו להעביר לקרן השתלמות בעבור העובד (בהגדרה זו – תשלומי החובה), והכול בשל תשלום מחיר יום הבראה לגבי העובד;

(3) לעניין מעסיק שחלה עליו חובת עדכון – הסכום שנחסך למעסיק בשל הקפאת הסכום של יום הבראה שלפיו מחושבים דמי הבראה בשנת 2025 לגבי העובד, לפי סעיף 2, בתוספת תשלומי החובה שהיה עליו לשלם בשל הסכום האמור, לגבי העובד, אלמלא הוראות אותו סעיף;

“עובד” – עובד שזכאי לפי הסכם או נוהג לדמי הבראה בשנת 2025, למעט עובד המועסק על ידי יחיד שלא במסגרת עסק או משלח יד;

“עובד בהפחתה חלקית” – עובד שאלמלא הוראות חוק זה היה זכאי בשנת 2025 לפחות משישה ימי הבראה, ומשכורתו החודשית הממוצעת בתקופה של שלושת החודשים אוקטובר 2024 עד דצמבר 2024 אינה עולה על 6,150 שקלים חדשים, ואם הוא מועסק במשרה חלקית – אינה עולה על הסכום כאמור כשהוא מוכפל בחלקיות משרתו; ואולם אם העובד לא היה זכאי למשכורת בעד חודש מהחודשים האמורים, יובאו בחשבון במקום שלושת החודשים האמורים, שלושת החודשים האחרונים שקדמו לחודש ינואר 2025 שבהם היה זכאי למשכורת; לעניין זה, חלקיות המשרה לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעותי תחושב כמנה המתקבלת בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ-1:

ד ב ר י ה ס ב ר

הכוונה בעיקר לעובדי משק בית אך גם לעובדים נוספים שלהעסקתם מאפיינים דומים. החרגה דומה קיימת בחוק הפחתת הבראה 2024, וגם בחוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התוכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), התשס"ט-2009, שבהם עובד משק בית הוחרג מהגדרת “עובד”. נוסף על כך גם מהסכם הפחתת הבראה 2025 עולה העמדה שלפיה יש להחריג מתחולת החוק המוצע עובדי משק בית.

להגדרה “עובד בהפחתה חלקית” – לעובד כאמור בהגדרה זו תופחת מחצית ממחיר יום הבראה כאמור בפסקה (5) להגדרה “מחיר יום הבראה”. מדובר בעובד שאלמלא הוראות חוק זה היה זכאי בשנת 2025 לפחות משישה ימי הבראה, ומשכורתו החודשית הממוצעת בתקופה של שלושת החודשים אוקטובר 2024 עד דצמבר 2024 אינה עולה על 6,150 שקלים חדשים, ואם הוא מועסק במשרה

תשלומי החובה כהגדרתם שם, אשר משקפים את הסכומים שהמעסיק היה נדרש להוציאם אלמלא הוראות ההקפאה בחוק המוצע. מובהר כי סכום ההשתתפות יחושב בנפרד לגבי כל עובד של המעסיק, וסך הסכומים יועבר על ידי המעסיק או משלם המשכורת אל פקיד השומה בהתאם להוראות חוק זה. עוד מובהר כי לגבי מעסיק שהייתה לו חובת עדכון בשנת 2024, החלק השלישי יביא בחשבון את מלוא החלק שנחסך למעסיק כאמור בשנת 2025 לפי סעיף 2 לחוק המוצע (כלומר את העדר העדכון ביחס למחיר יום הבראה בשנת 2023).

להגדרה “עובד” – כיוון שהשתתפות העובדים לפי החוק המוצע היא בהפחתת דמי הבראה, מוצע לקבוע כי “עובד” לעניין חוק זה הוא מי שמועסק על ידי מעסיק וזכאי לדמי הבראה בשנת 2025, למעט עובד המועסק על ידי יחיד שלא במסגרת עסק או משלח יד, וזאת בשל אופי העסקתו.

⁵⁸ ס”ח התשל”ו, עמ’ 52.

מספר שעות העבודה שבהן עבד העובד בתקופה האמורה

מספר שעות העבודה	מספר חודשי
החודשיות במשרה מלאה	העבודה שבהם עבד
כנהוג במקום עבודתו;	בתקופה האמורה

“פנסיה תקציבית” – תשלומים המשולמים מדי חודש, באופן רציף, לפי דין או הסכם, מאוצר המדינה או מקופת המעסיק, לעובד שפרש מעבודתו, במשך כל ימי חייו, ולאחר מותו – לשאיירו;

“פקיד שומה” – כהגדרתו בפקודת מס הכנסה;

“קופת גמל לקצבה” ו”קרן השתלמות” – כהגדרתן בחוק הפיקוח על קופות גמל.

2. הקפאת סכום יום הבראה לעובד

(א) על אף האמור בכל הסכם או נוהג, הסכום של יום הבראה שלפיו יחושבו דמי הבראה בשנת 2025 לעובד, יהיה זהה לסכום של יום הבראה שלפיו חושבו דמי הבראה לאותו עובד בשנת 2024 ולא יפחת ממחיר יום הבראה כמשמעותו לפי צו הרחבה בדבר השתתפות המעסיק בהוצאות הבראה ונופש לפי חוק הסכמים קיבוציים, התשי”ז-1957, מיום כ”ה באלול התשפ”ג (11 בספטמבר 2023)³⁹.

(ב) לעניין מעסיק שחלה עליו חובת עדכון, יובא בחשבון לשם חישוב דמי הבראה בשנת 2026, הסכום של דמי הבראה שהיה אמור להיות משולם לעובד בשנת 2025, אלמלא הוראות חוק זה.

דברי הסבר

(שהיה זהה למחיר יום הבראה בשנת 2023 בהתאם לחוק הפחתת הבראה 2024), ולא יפחת ממחיר יום הבראה לעובד כמשמעותו לפי צו ההרחבה (418 שקלים חדשים). יובהר כי “הקפאת” המחיר כאמור תחול גם אם העובד המסוים לא היה זכאי בשנת 2024 לדמי הבראה, שאז מחיר יום הבראה יהיה מחיר יום הבראה שלפיו היו מחושבים דמי הבראה בשנת 2024 לעובד בתפקיד זה או דומה, בהתאם לנהוג במקום עבודתו, ולא יפחת ממחיר יום הבראה לעובד כמשמעותו לפי צו ההרחבה (418 שקלים חדשים). “החיסכון” שיווצר למעסיק אשר חלה לגביו חובת עדכון כהגדרתה בחוק המוצע, כתוצאה מהעדר העדכון לפי סעיף זה, ייגבה לאוצר המדינה כחלק מסכום ההשתתפות כהגדרתו בחוק המוצע.

חלקית – אינה עולה על הסכום כאמור כשהוא מוכפל בחלקיות משרתו ואולם אם העובד לא היה זכאי למשכורת בעד חודש מהחודשים האמורים, יובאו בחשבון במקום שלושת החודשים האמורים, שלושת החודשים האחרונים שקדמו לחודש ינואר 2025 שבהם היה זכאי למשכורת; לעניין זה, חלקיות המשרה לגבי עובד שמשכורתו משתלמת על בסיס שעתי תחושב כמנהג המתקבל בנוסחה שלהלן, ולא יותר מ־1:

מספר שעות העבודה שבהן עבד העובד בתקופה האמורה

מספר חודשי העבודה	מספר שעות העבודה
שבהם עבד בתקופה	החודשיות במשרה מלאה
האמורה	כנהוג במקום עבודתו;

סעיף 2 לחוק המוצע

על פי המוצע בסעיף זה, מחיר יום הבראה שלפיו יחושבו דמי הבראה בשנת 2025 לעובד, “יוקפא” בשנת 2025 ולפיכך יהיה זהה למחיר יום הבראה בשנת 2024

³⁹ י”פ 11651, התשפ”ד, עמ’ 136.

3. הפחתת דמי הבראה לעובד
 (א) על אף האמור בכל הסכם או נוהג, מעסיק יפחית לעובד מתשלום דמי הבראה בשנת 2025, במועד שבו הם משולמים, את מחיר יום הבראה החל לגבי אותו עובד, ואם דמי הבראה ניתנים בדרך של מימון נופש או בהטבה אחרת הניתנת בעין – יקטין את המימון או שווי ההטבה כאמור במחיר יום הבראה לפי פסקה (4) להגדרה "מחיר יום הבראה", או כפי שהוחלה בפסקה (5) לאותה הגדרה, לפי העניין.
- (ב) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), לעניין עובד שדמי הבראה משולמים לו מדי חודש או תקופה אחרת, יפחית המעסיק, בחודש או במועד הראשון שבו הוא מפחית את דמי הבראה בהתאם להוראות הסעיף הקטן האמור, סכום נוסף השווה לסך מחירי יום הבראה לפי פסקה (2) או (3), לפי העניין, להגדרה "מחיר יום הבראה" או כפי שהוחלה בפסקה (5) לאותה הגדרה, לפי העניין, שהיו חלים לגבי העובד בכל אחד מהחודשים או מהתקופות שמתחילת שנת 2025 שקדמו לחודש או למועד הראשון האמור.
4. סייג לעניין תשלומים שונים
 לעניין חישוב של כל אחד מהמפורטים להלן, לא תובא בחשבון הפחתת דמי הבראה או הפחתת משכורת לפי חוק זה:
- (1) הסכום המשולם בעד העובד לקופת גמל לקצבה;
- (2) המשכורת הקובעת לחישוב תשלומי עובדים בפנסיה תקציבית לפי סעיפים 89 או 90 לחוק התוכנית להבראת כלכלת ישראל (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב והמדיניות הכלכלית לשנות הכספים 2003 ו-2004), התשס"ג-2003⁴⁰;

דברי הסבר

נוסף על ההפחתה של מחיר יום הבראה במועד שבו משולמים דמי הבראה בשנת 2025 כאמור בסעיף (א), יפחית המעסיק, בחודש או במועד הראשון שבו הוא מפחית את דמי הבראה בהתאם לחוק המוצע, סכום נוסף השווה לסך מחירי יום הבראה שהיו חלים לגבי העובד בכל אחד מהחודשים מתחילת שנת 2025 שקדמו לחודש הראשון כאמור (או בתקופה האחרת), וזאת כיוון שהפחתת דמי הבראה לפי החוק המוצע חלה לגבי כל שנת 2025 ואילו לעובד כאמור כבר שולמו בשנת 2025 תשלומים בחודשים או בתקופה שקדמה לחקיקת החוק המוצע, לפיכך, כדי להשוות את מצבו לעובד אשר דמי הבראה משולמים לו באופן שנתי מוצע לקבוע כי מחיר יום הבראה יופחת בעבורו גם לגבי החודשים או התקופה האחרת בשנת 2025 שקדמו לתחילתו של התיקון המוצע באופן חד-פעמי, עם תחילת יישומו של ההסדר המוצע.

סעיף 4 לחוק המוצע

לפי שמדובר בהוראת שעה, לפרק זמן מוגבל בלבד, וכדי לצמצם את הפגיעה בעובדים בשל הפחתת מחירי יום הבראה, מוצע כי להפחתת דמי הבראה לפי הסעיפים המוצעים 3 ו-1⁹, לפי העניין, לא תהיה השפעה על חישוב

סעיף 3 לחוק המוצע

סעיף זה קובע את הפחתת דמי הבראה לעובד.

בסעיף קטן (א) נקבע הכלל שלפיו מעסיק יפחית לעובד מתשלום דמי הבראה בשנת 2025, במועד שבו הם משולמים, את מחיר יום הבראה החל לגבי אותו עובד. מחיר יום הבראה לעובד שדמי הבראה משולמים לו כתשלום שנתי או חודשי או לפי תקופה אחרת או בהטבה בעין במקום תשלום דמי הבראה, נקבע בהתאם לאמור בהגדרה "מחיר יום הבראה". המועד שבו יש לבצע את ההפחתה מהתשלום הוא המועד שבו משולמים דמי הבראה בשנת 2025 לעובד. האמור יחול גם לגבי עובד בהפחתה חלקית כהגדרתו בחוק המוצע.

מובהר כי אם יש עובדים אשר דמי הבראה משולמים להם כרכיב שאינו נפרד מהשכר, יש לבצע את ההפחתה של מחיר יום הבראה ממשכורתם באופן שלא ישפיע על זכויות אחרות הנגזרות מהשכר לערך השעה, כמו חישוב גמול שעות נוספות לפי חוק עבודה ומנוחה, התשי"א-1951.

בסעיף קטן (ב) מוצע לקבוע ביחס לעובד אשר דמי הבראה משולמים לו מדי חודש או תקופה אחרת, כי

⁴⁰ ס"ח התשס"ג, עמ' 386.

- (3) ההכנסה לחישוב תשלומים לקופת גמל לקצבה, או החיוב במס או הפטור ממנו בשל תשלומים כאמור, לפי העניין, לפי הוראות סעיפים 3(ה3), 9(א7), 45א ו-47 לפקודת מס הכנסה;
- (4) תשלומי פנסיה תקציבית;
- (5) תשלום חד-פעמי המשולם לעובד או לשאיריו, לפי דין או הסכם, עקב סיום עבודה;
- (6) דמי ביטוח המשולמים לפי חוזה הביטוח, כמות נכות כאמור בפרק ג' לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981⁴¹;
- (7) תשלומי גישור או סכום תוספת לקצבה הנרכש מקופת גמל לקצבה או ממבטח בעד העובד במימון מלא של המעסיק; לעניין זה, "תשלומי גישור" – תשלומים המשולמים מדי חודש בחודשו באופן רציף, לפי הסכם, מקופת המעסיק, מקופת גמל לקצבה או ממבטח, למי שפרש מעבודתו, בעד התקופה שממועד פרישתו מעבודה עד המועד שבו הוא זכאי לתשלומי קצבה מקופת גמל לקצבה;
- (8) גמלה המשתלמת למבוטח או לתלוי בו, לפי סימנים ה' ו-ח' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי, או לפי הוראה אחרת בחוק האמור המחיל את הוראות סימנים אלה;
- (9) קצובת הבראה ונופש המשתלמת לפי חוק התגמולים לחסידי אומות העולם, התשנ"ה-1995⁴²;

דברי הסבר

לא ישפיע אי-התשלום של אותו החלק במשכורת לעובד על סכום פיצויי הפיטורים שלו יהיה זכאי בקרות אירוע מזכה (פסקה 5).

עוד מוצע לקבוע הוראה דומה לזו שבפסקה (1), לגבי דמי ביטוח המשולמים לפי חוזה ביטוח נכות כאמור בפרק ג' לחוק חוזה הביטוח (פסקה 6), וכן לעניין תשלומי גישור כהגדרתם המוצעת ורכישת זכויות לקצבה בקופת גמל לקצבה או אצל מבטח (פסקה 7). כמו כן, מוצע לקבוע הוראה דומה לגבי גמלה המשתלמת למבוטח או לתלוי בו, לפי סימנים ה' ו-ח' בפרק ה' לחוק הביטוח הלאומי (פסקה 8), שעניינו ביטוח נפגעי עבודה, לנוכח ההשפעה ארוכת הטווח שתהיה אלמלא הסייג, בשונה מגמלאות מחליפות שכר אחרות. נוסף על אלה, מוצע שההפחתה כאמור לא תובא בחשבון לעניין קצובת הבראה ונופש המשתלמת לפי חוק התגמולים לחסידי אומות העולם (פסקה 9), או לעניין כל הטבה הניתנת למי שמשלם לו תגמול לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום). התשי"ט-1959 [נוסח משולב], לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ו-1950, או לפי חוק אחר המחיל את הוראות אחד החוקים האמורים (פסקה 10).

תשלומים סוציאליים שונים והם יחושבו כאילו לא הופחתו דמי ההבראה. כך לגבי הסכומים המשולמים לקופת גמל לקצבה בעד העובד, אשר מיועדים לשמש לטווח ארוך יותר ובמקרים רבים הם מיועדים גם לביטוח הפנסיוני לעניין נכות ושאיירים (פסקה 1). בהתאם, מוצע לקבוע כי הפחתה כאמור אינה מובאת בחשבון לעניין חישוב הסכום להפקדה לקופת גמל לקצבה ואף לא תובא בחשבון לעניין החבות במס בשל הפקדה כאמור או הפטור ממנו (פסקה 3).

כמו כן מוצע לקבוע כי לצורך תשלומי הפנסיה התקציבית יראו את דמי ההבראה או המשכורת כאילו שולמו במלואם (פסקה 4). כהסדר משלים מוצע לקבוע כי "המשכורת הקובעת" לצורך תשלומי העובדים בפנסיה תקציבית יחושבו כאילו לא חלו הוראות חוק זה (פסקה 2).

נוסף על כך אם להפחתת דמי ההבראה או המשכורת עשויה להיות השפעה על חישוב תשלומים חד-פעמיים המשולמים עקב סיום עבודה או כהונה, מוצע לקבוע כי תשלומים אלה לא ייפגעו כתוצאה מההפחתה האמורה, ובכך לצמצם אף יותר את השפעתם של צעדים אלה. כך למשל, מקום שבו חלק המשכורת של עובד שלא שולם היה מובא בחשבון בחישוב פיצויי הפיטורים אילו שולם,

⁴¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 94.

⁴² ס"ח התשנ"ה, עמ' 436.

10) כל הטבה הניתנת למי שמשתלם לו תגמול לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום), התשי"ט-1959 [נוסח משולב]⁴³, לפי חוק משפחות חיילים שנספו במערכה (תגמולים ושיקום), התשי"ז-1990⁴⁴, או לפי חוק אחר המחיל הוראות של אחד החוקים האמורים.

5.	חובת תשלום של סכום ההשתתפות לפקיד השומה	מעסיק חייב בתשלום של סכום ההשתתפות לפקיד השומה ויחולו לעניין זה הוראות סעיף 247 לפקודת מס הכנסה.
6.	סכום ההשתתפות אינו הכנסה	בלי לגרוע מהוראות סעיף 5, לא יראו את סכום ההשתתפות ששולם לפקיד השומה כהכנסה בידי העובד לעניין פקודת מס הכנסה.
7.	הוראה בהסכם לעניין דחיית תשלום דמי הבראה או ביטול חובת העדכון	(א) הוראה בהסכם שלפיה תשלום דמי הבראה האמורים להיות משולמים בשנת 2025 ייעשה במועד שאינו במהלך השנה האמורה – אין לה תוקף. (ב) נקבעה הוראה בהסכם, אחרי יום ל' בתשרי התשפ"ה (1 בנובמבר 2024), שלפיה חובת העדכון תבוטל כך שלא תחול בשנת 2025, אין בכך כדי לגרוע מחובת המעסיק לפי סעיף 5 להעביר לפקיד השומה את סכום ההשתתפות שהיה חל אלמלא הוראה כאמור.
8.	איר-השבת דמי הבראה או משכורת שהופחתו	חלק דמי הבראה או חלק המשכורת, לפי העניין, אשר לא שולמו לעובד לפי חוק זה, לא ישולמו לו גם לאחר תום שנת 2025.

ד ב ר י ה ס ב ר

מאחר שבפועל מחיר יום ההבראה מופחת מהמשכורת של העובד, בסעיף 6 מוצע להבהיר כי תשלום סכום ההשתתפות לא ייחשב כהכנסה של העובד לפי כל דין, כך שבעבור סכום זה או חלק ממנו לא יהיה העובד חייב במס.

סעיף 7 לחוק המוצע

מאחר שלפי החוק המוצע יופחת סכום דמי הבראה שיש לשלמו בשנת 2025, וכדי שלא תסוכל מטרת החוק על ידי שינוי של מועד תשלום דמי הבראה למועד שאינו במהלך השנה האמורה, מוצע לקבוע כי אין תוקף להוראה בהסכם שלפיה ישונה המועד לתשלום דמי הבראה כאמור.

כמו כן, מוצע לקבוע כי אם נקבעה הוראה בהסכם אחרי יום ל' בתשרי התשפ"ה (1 בנובמבר 2024) שלפיה תבוטל חובת עדכון שחלה על מעסיק, לא יהיה בכך כדי לגרוע מחובת המעסיק להעביר לפקיד השומה את סכום ההשתתפות שהיה חל אלמלא ההוראה כאמור.

סעיף 8 לחוק המוצע

בשים לב לכך שמחיר יום ההבראה והסכום שנחסך בשל איר-עדכון דמי הבראה, מועברים מהמעסיק אל פקיד השומה והם לא נחסכים בפועל למעסיק, מוצע לקבוע כי דמי הבראה אשר לא שולמו לעובד לפי החוק המוצע, לא ישולמו לו גם לאחר תום שנת 2025. שיקול דומה קיים גם

יצוין כי סעיף עם סייגים דומים נקבע בחוק הפחתת הבראה 2024.

סעיפים 5, 6 ו-13 לחוק המוצע

מוצע לקבוע כי יראו את סכום ההשתתפות שעל המעסיק לשלם לפקיד השומה כמס שנוכה במקור לגבי הוראות סעיף 164 לפקודת מס הכנסה, ולפיכך יחולו לגבי תשלום זה ההוראות הפקודה החלות על מס שנוכה במקור, ובכלל זה ההוראות בדבר דיווח, תשלום, גבייה, הוראות אכיפה וסמכויות אכיפה ופיקוח, וזאת במועד שבו על המעסיק לשלם את דמי הבראה לעובד בשנת 2025. החובה לתשלום ניכוי המס לגבי תשלום דמי הבראה, שהם חלק ממשכורתו של עובד, והמועדים לתשלומם, קבועים בסעיף 166 לפקודה האמורה ובתקנות מכוחו, ואלה יהיו מועדי תשלום סכום ההשתתפות. כלומר, במועד שבו משולמים דמי הבראה על ידי המעסיק, יהיה על המעסיק לדרווח ולשלם את סכום ההשתתפות כאילו ניכה מס במקור מדמי הבראה, בהתאם לכללים הקבועים בפקודה ובתקנות הרלוונטיות לעניין זה.

לעניין נושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025 – יראו את סכום ההשתתפות כמס שנוכה במקור במועד שבו משולמת לו משכורת חודש יולי 2025, ובהתאם להוראות לפי סעיף 166 לפקודה כאמור.

⁴³ ס"ח התשי"ט, עמ' 276.

⁴⁴ ס"ח התשי"ז, עמ' 162.

9. תחולת הוראות החוק לגבי נושא משרה
- הוראות חוק זה החלות לעניין עובד ומעסיקו יחולו לעניין נושא משרה ומי שמשלם לו משכורת אף שלא מתקיימים ביניהם יחסי עבודה, בשינויים המחויבים, ולעניין נושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025 – גם בשינויים אלה:
- (1) משלם המשכורת יפחית ממשכורתו של נושא המשרה המשולמת לו בחודש יולי 2025 סכום של 471.4 שקלים חדשים, ואם הועסק נושא המשרה בחלק משנת 2025 – יוכפל הסכום האמור בחלקיות ההעסקה באותה תקופה, ולא יחולו לגבי הוראות סעיפים 2 ו-3;
- (2) סכום ההשתתפות לגבי נושא המשרה בשנת 2025 יהיה הסכום שחושב לפי פסקה (1) בתוספת תשלומי חובה כמשמעותם בפסקה (2) להגדרה "סכום ההשתתפות" שהיה על משלם המשכורת לשלם לנושא המשרה בשל הסכום האמור.
10. תחולת הוראות החוק לגבי חייל
- הוראות חוק זה החלות על עובד ומעסיקו יחולו על חייל המשרת בצבא הגנה לישראל על פי התחייבות לשירות קבע ועל צבא הגנה לישראל, אף שלא מתקיימים ביניהם יחסי עבודה, בשינויים המחויבים.
11. החלת חוק יסודות התקציב לגבי מעסיק ציבורי
- הוראות סעיפים 29א, 33א(ב), ו-ד(1), ו-ד(1) ו-34א(1) ו-ב(3), 35א, 36, 37(ד) עד (ו) ו-39 לחוק יסודות התקציב, לעניין שינויים בשכר או מתן הטבות כספיות אחרות הקשורות בעבודה, לרבות הסמכויות הנתונות בהן, יחולו, בשינויים המחויבים, לגבי תשלום משכורת או לגבי תשלום אחר מקופת מעסיק ציבורי, שנעשה בידי מעסיק ציבורי בניגוד להוראות לפי חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

יהיה סכום השווה ל-471.4 שקלים חדשים, מוכפל בחלקיות העסקתם באותה שנה, בתוספת תשלומי החובה כמשמעותם בפסקה (2) להגדרה "סכום ההשתתפות" שהיה על משלם המשכורת לשלם לנושא המשרה בשל הסכום שהופחת.

סעיף 10 לחוק המוצע

מוצע להחיל את הוראות החוק, בשינויים המחויבים, גם על חייל בשירות קבע בצבא הגנה לישראל ועל צבא הגנה לישראל. זאת היות שמשכורתו של חייל כאמור משולמת מקופת המדינה בדומה לעובדי המדינה, ולפיכך קיימת הצדקה כי ההוראות בדבר הפחתת דמי הבראה יחולו גם לגביו, אף על פי שהוא אינו נחשב לעובד על פי כללי משפט העבודה. יצוין כי הוראה דומה קיימת בחוק לתשלום חלקי של דמי הבראה 2009, בחוק ההשתתפות 2013 ובחוק הפחתת הבראה 2024.

סעיף 11 לחוק המוצע

אף על פי שאין בחוק זה כדי לגרוע מהוראות חוק יסודות התקציב, מוצע לקבוע באופן מפורש כי הוראות חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, בעניין מתן שכר ותנאי

בנסיבות שבהן מדובר בהפחתת משכורת לפי החוק המוצע חלק הפחתת דמי הבראה (למשל – לנושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה). עם זאת יובהר כי אין בהוראות סעיף זה משום מיצוי של תביעות כלכליות עתידיות במסגרת סכסוך עבודה עתידי. הוראה דומה קיימת גם בחוק הפחתת הבראה 2024.

סעיף 9 לחוק המוצע

כיוון שיש נושאי משרה אשר משולמים להם דמי הבראה, מוצע לקבוע כי הוראות החוק המוצע יחולו עליהם, בשינויים המחויבים, אף שלא מתקיימים עימם יחסי עבודה, וזאת על רקע תפקידם הייצוגי המצדיק את השתתפותם בנטל המימון יחד עם כלל העובדים במשק. בהתאם, לגבי נושאי משרה אשר לא משולמים להם דמי הבראה בשנת 2025, מוצע לקבוע כי הוראות החוק המוצע יחולו לגביהם בשינויים המחויבים, ובכלל זה כי במקום הוראות סעיפים 2 ו-3, הסכום שעל פיו יחושב לגביהם "מחיר יום הבראה" יהיה בסך של 471.4 שקלים חדשים, שהוא הבסיס לחישוב מחיר יום הבראה לעובד בשירות המדינה, מוכפל בחלקיות העסקתם באותה שנה. כמו כן ובהתאם מוצע לקבוע כי "סכום ההשתתפות" לגביהם

12. (א) הוראות חוק זה יחולו על אף האמור בכל דין, הסכם או נוהג, לרבות חוק הסכמים קיבוציים וצווי הרחבה שניתנו לפיו, ועל אף האמור בכל החלטה שהתקבלה לפי אחד מאלה, ובכפוף להוראות סעיף קטן (ב):

- (1) חוק-יסוד: נשיא המדינה⁴⁵;
- (2) חוק-יסוד: הממשלה⁴⁶;
- (3) חוק-יסוד: השפיטה⁴⁷;
- (4) חוק-יסוד: מבקר המדינה⁴⁸;
- (5) חוק הדיינים, התשט"ו-1955⁴⁹;
- (6) חוק הקאדים, התשכ"א-1961⁵⁰;
- (7) חוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, התשכ"ג-1962⁵¹;
- (8) חוק בית הדין לעבודה, התשכ"ט-1969⁵²;
- (9) חוק הכנסת, התשנ"ד-1994⁵³;
- (10) חוק בנק ישראל, התש"ע-2010⁵⁴.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מתוקפו של הסכם קיבוצי שנערך עם הסתדרות העובדים הכללית החדשה ביום כ"ד בחשוון התשפ"ה (25 בנובמבר 2024) לעניין הקפאה והפחתה של מחיר יום הבראה בשנת 2025, והוראות ההסכם הקיבוצי האמור בעניין זה יחולו במקום הוראות סעיף 3 לגבי עובד שעליו ההסכם חל.

ד ב ר י ה ס ב ר

קיימים, אם יש, לרבות הסכמים קיבוציים, בנושא דמי הבראה. בכלל זה, מוצע להבהיר כי הוראות החוק יגברו גם על הוראות חוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז-1957 וצווי הרחבה שהוצאו מכוחו, ובכלל זה צווי הרחבה בעניין תשלום דמי הבראה, אם הם חלים לגבי המעסיק ועובדיו. יצוין כי הוראה דומה לאמור בסעיף 12(א) קיימת בחוק לתשלום חלקי של דמי הבראה 2009, בחוק ההשתתפות 2013 ובחוק הפחתת הבראה 2024. בסעיף 12(ב) מוצע לקבוע כי אין בהוראות סעיף 12(א) כדי לגרוע מתוקפו של הסכם הפחתת הבראה 2025, וכי הוראות ההסכם הקיבוצי האמור יחולו במקום הוראות סעיף 3 לגבי עובד שעליו ההסכם חל.

עבודה שלא כדין המעניקות לשר האוצר סמכויות וכלי עזר לאכיפה, יחולו לגבי מעסיק ציבורי וזאת גם לגבי תשלום הנעשה בניגוד להוראות החוק המוצע, באופן שיחזק את ההרתעה מפני הפרת הוראותיו. יצוין כי הוראה דומה קיימת בחוק הפחתת הבראה 2024.

סעיף 12 לחוק המוצע

במטרה להבטיח את יישומן של הוראות החוק המוצע, המתחייב בשל המשבר הכלכלי, מוצע בסעיף 12(א) לתת עדיפות להוראות החוק המוצע על פני הוראות כל דין, הסכם או נוהג. כך יגברו הוראות החוק על הסכמים

⁴⁵ ס"ח התשכ"ד, עמ' 118.
⁴⁶ ס"ח התשס"א, עמ' 158.
⁴⁷ ס"ח התשמ"ד, עמ' 78.
⁴⁸ ס"ח התשמ"ח, עמ' 30.
⁴⁹ ס"ח התשט"ו, עמ' 68.
⁵⁰ ס"ח התשכ"א, עמ' 118.
⁵¹ ס"ח התשכ"ג, עמ' 20.
⁵² ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.
⁵³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 140.
⁵⁴ ס"ח התש"ע, עמ' 452.

- תיקון פקודת מס הכנסה – הוראת שעה
13. בתקופה שמיום תחילתו של חוק זה עד יום ה' בטבת התשצ"א (31 בדצמבר 2030) יקראו את פקודת מס הכנסה⁵⁵, כך שאחרי סעיף 246 יבוא:
247. סכום ההשתתפות שיש לשלמו לפקיד השומה לפי סעיף 5 לחוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2025, התשפ"ה–2024, יראו אותו לענין ההוראות לפי פקודה זו כמס שנוכח במקור לפי סעיף 164 במועד שבו משולמים דמי הבראה לעובד בשנת 2025, ולענין נושא משרה שלא משולמים לו דמי הבראה בשנת 2025 – במועד תשלום משכורתו בחודש יולי 2025, ואשר יש לשלמו לפקיד השומה לפי סעיף 166; לענין זה, "נושא משרה", "סכום ההשתתפות" ו"עובד" – כהגדרתם בחוק האמור
14. בחוק התקציב לשנת הכספים 2025 ייקבע סכום בגובה אומדן ההכנסות הצפויות לאוצר המדינה לפי חוק זה, כחלק מהסכומים הנכללים בתקציב האמור לשם מתן הטבות לחיילי מילואים.
15. תיקון חוק הקפאה והפחתה של דמי הבראה בשנת 2024 לשם תקצוב הטבות לחיילי מילואים, התשפ"ד–2024⁵⁶, בסעיף 2(ב), במקום "2025" יבוא "2026".
16. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו; בתקנות כאמור רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם שר העבודה, לקבוע הוראות לענין אופן הפחתת דמי הבראה לפי סעיף 3 לגבי עובד שדמי הבראה משולמים לו שלא כרכיב נפרד.

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 14 לחוק המוצע**
מוצע לקבוע כי בחוק התקציב לשנת הכספים 2025, ייקבע סכום בגובה אומדן ההכנסות הצפויות לפי חוק זה, כחלק מהסכומים הנכללים בתקציב האמור לצורך מתן הטבות לחיילי מילואים.
- סעיף 15 לחוק המוצע**
כיוון שבסעיף 2(ב) לחוק הפחתת הבראה 2024 נקבע כי עדכון הסכום של דמי הבראה בשנת 2025 לגבי מעסיק שחלה עליו חובת עדכון, יובא בחשבון הסכום של דמי הבראה שהיה צריך להיות בשנת 2024 אלמלא הוראות חוק הפחתת הבראה 2024, וכיוון שבסעיף 2 לחוק המוצע,
- מוצע לקבוע נוספת של דמי הבראה שתחול בשנת 2025, וכדי למנוע סתירה בין הוראות החוק השונות, מוצע לתקן את סעיף 2(ב) לחוק הפחתת הבראה 2024 באופן שיעלה בקנה אחד עם ההוראות הרלוונטיות בחוק המוצע.
- סעיף 16 לחוק המוצע**
מוצע לקבוע כי שר האוצר ממונה על ביצוע החוק המוצע והוא רשאי, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת להתקין תקנות לביצועו. ואולם לגבי התקנת תקנות לענין אופן הפחתת דמי הבראה לפי סעיף 3 לגבי עובד שדמי הבראה משולמים לו שלא כרכיב נפרד, ייקבעו הוראות כאמור גם בהתייעצות עם שר העבודה.

⁵⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ה, עמ' 67.

⁵⁶ ס"ח התשפ"ד, עמ' 614.